

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Regvlis Ivris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

...et a religionis ingressu multorum corda subvertit... saltem debeat vitanda perversitas cogitatio... ipsi ad praedicta praecludere, & certum procedendi modum hanc constitutionem legentibus praefigere...

ecclesias, seu capellis ejusdem monasterii commorantes, auripfos prioratus, ecclesias vel capellas ab ordinariis jurisdictione in aliquo, sed residentes tantum in cellis, & cellas ipsas (hoc est loca secreta & solitaria, quae ab hominum separata convictu sunt, ad contemplantium & Deo vacandum specialiter deputata) defendat.

Prærogative aliquas, si possit conferre beneficiis clericorum suorum, quod appellatio clericorum suorum desinat, & similia. Idem. Sicut nobis significare curasti, tibi gratiose concessimus, ut beneficia clericorum tuorum cedentium vel decedentium possis conferre: quodque eisdem clericis prebendarum suarum fructus percipiant, ac si in suis ecclesiis personaliter residerent. Verum quia dubitas, quæ clericorum tuorum appellatione debeant contineri: Brevis respondemus oraculo, quod illos in his & similibus casibus tuos volumus intelligi clericos, qui per te non questui propere, vel recepti, sine fraude & fictione qualibet vere tui clerici familiares existunt, & in tuis expensis continue domesticæ commensales. Etiam si quos ex illis aliquando pro tuis gerendis negotiis abesse contingat.

DE REGULIS JURIS.

Bonifacius VIII. 6

Regula I.

Beneficium ecclesiasticum non potest licite sine institutione canonica obtineri.

Regula II.

Possessor malæ fidei, ullo tempore non prescribit.

Reg. III.

Sine possessione prescriptio non procedit.

Reg. IV.

Peccatum non dimittitur, nisi restituatur ablatum.

Reg. V.

Peccati venia non datur nisi correctio.

Reg. VI.

Nemo potest ad impossibile obligari.

Reg. VII.

Privilegium personale personam sequitur, & extinguitur cum persona.

Reg. VIII.

Semel malus, semper præsumitur esse malus.

Reg. IX.

Ratum a quis habere non potest, quod ipsius nomine non est gestum.

Reg. X.

Ratificationem retrotrahi, & mandato non est dubium comparari.

Reg. XI.

Cum sunt partium jura obfcura, reo favendum est potius, quam actori.

Reg. XII.

In iudiciis non est acceptio personarum habenda.

Reg. XIII.

Ignorantia facti, non juris, excusat.

Reg. XIV.

Cum quis in jus succedit alterius, justam ignorantiam causam tenetur habere.

Reg. XV.

Odia restringi, & favores convenit ampliari.

a Alias, ita: etiam si ex illis aliquo aliquando, &c. b a lias, ita: idem. c En B. August. epist. 14. ad Macedonum refert. lvo in decreto part. 12. c. 4. & part. 15. c. 25. d Vide Binn. consil. 27. l. 4. & consil. 129. eod. lib.

CAP. IV. Insuper curia aliquam monasterii, quod appellatio cella significat, & similia. Idem. Bonifacius VIII. Monasterium monasterio tuo concessum, ut monasterii tui fratres in cellis ad monasterium ipsum, speciosius habitantes, ab alio, quam a Papa, vel ejus legato excommunicari, aut suspendi, vel ipse cella interdicta supponi non possint: non fratres in prioratibus, & alia ad huc aliter punire. Pont.

Idem. Reg. XVI.
Decet concessum à principe beneficium esse mandatum.

Idem. Reg. XVII.
Inductum à jure beneficium, non est alicui auferendum.

Idem. Reg. XVIII.
Non firmatur tractu temporis, quod de jure ab initio non subsistit.

Idem. Reg. XIX.
Non est sine culpa, qui rei, quæ ad eum non pertinet, se immiscet.

Idem. Reg. XX.
Nullus pluribus uti defensionibus prohibetur.

Idem. Reg. XXI.
Quod semel placuit, amplius displicere non potest.

Idem. Reg. XXII.
Non debet alicui alterius odio prægravari.

Idem. Reg. XXIII.
Sine culpa, nisi subit causa, non est aliquis puniendus.

Idem. Reg. XXIV.
Quod quis mandato facit iudicis, dolo facere non videtur: cum habeat parere necessesse.

Idem. Reg. XXV.
Mors sua cullibet est nociva.

Idem. Reg. XXVI.
Es, quæ sunt à iudice, si ad eas non spectant officium, viribus non subsistunt.

Idem. Reg. XXVII.
Scienti & consentienti non fit iniuria, neque dolus.

Idem. Reg. XXVIII.
Quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda.

Idem. Reg. XXIX.
Quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari.

Idem. Reg. XXX.
In obsecris minimum est sequendum.

Idem. Reg. XXXI.
Eum, qui certus est, certiorari ulterius non oportet.

Idem. Reg. XXXII.
Non licet a dori, quod reo licitum non existit.

Idem. Reg. XXXIII.
Mutare consilium quis non potest, in alterius detrimentum.

Idem. Reg. XXXIV.
Generi per speciem derogatur.

Idem. Reg. XXXV.
Plus semper in se continet, quod est minus.

Idem. Reg. XXXVI.
Reo possessore habetur, qui dolo desinit possidere.

Idem. Reg. XXXVII.
Vile non debet per inutile vitari.

Idem. Reg. XXXVIII.
Ereo non debet quis fructum consequi, quod nisi exstitit impugnare.

Idem. Reg. XXXIX.
Cum quid prohibetur, prohibentur omnia, quæ sequuntur ex illo.

Idem. Reg. XL.
Pluralis locutio duorum numero est contenta.

Idem. Reg. XLI.
Imputari non debet ei, per quem non fiat, si non faciat, quod per eum faciat faciendum.

Idem. Reg. XLII.
Accessorium naturam sequi congruit principalis.

Idem. Reg. XLIII.
Qui tacet, consentire videtur.

Idem. Reg. XLIV.
Is, qui tacet, non fatetur: sed nec utique negare videtur.

Idem. Reg. XLV.
Inspicimus in obsecris, quod est verum simile, ut quod plerumque fieri consuevit.

Idem. Reg. XLVI.
Is, qui in jus succedit alterius, eo jure, quo illi, ut debuit.

Idem. Reg. XLVII.
Presumitur ignorantia, ubi scientia non probatur.

Idem. Reg. XLVIII.
Locupletari non debet aliquis, cum alterius iura et iactura.

Idem. Reg. XLIX.
In poenis benignior est interpretatio facienda.

Idem. Reg. L.
Actus legitimi conditionem non recipiunt per se diem.

Idem. Reg. LI.
Semel Deo dicatum, non est ad usus humanorum transferendum.

Idem. Reg. LII.
Non præstat impedimentum, quod de jure non videtur effectum.

Idem. Reg. LIII.
Cui licet quod est plus, licet utique quod est minus.

Idem. Reg. LIV.
Qui prior est tempore, prior est jure.

Idem. Reg. LV.
Qui sentit opus, sentire debet commotionem, et contra.

Idem. Reg. LVI.
In re communi potior est conditio prohibentium.

Idem. Reg. LVII.
Contra enim, qui legem dicere potuit, apertius interpretatio facienda.

Idem. Reg. LVIII.
Non est obligatorum, contra bonos mores præsumitur iuramentum.

Idem. Reg. LIX.
Dolo facit, qui petit, quod restituit oportet condere.

Idem. Reg. LX.
Non est in mora, qui potest exceptionem legem adtuere.

Idem. Reg. LXI.
Quod ob gratiam alicuius conceditur, non est in eo dispendium retorquendum.

Idem. Reg. LXII.
Nullus ex concilio, dummodo fraudulenter non fuerit, obligatur.

Idem. Reg. LXIII.
Exceptionem obiciens, non videtur de intentione adversarii confiteri.

Idem. Reg. LXIV.
Quæ contra jus fiunt, debent utique pro iustitia haberi.

Idem. Reg. LXV.
In pari delicto vel causa, prior est conditio possidentis.

Idem. Reg. LXVI.
Cum non fiat per eum ad quem pertinet, quo minus conditio impletur, haberi debet pendente, ac si impletus fuisset.

Idem. Reg. LXVII.
Quod alicui suo non licet nominat, nec alicui dicitur.

^a Per hanc regulam dicitur Poth. Item. And. non est falsa per matrimonium ab eo, qui quædam res in dote dedit, si in quibusdam factis voluerit se sufficere de leg. 2. §. si quis in p. Ang. Fab. §. possessori. quibus modis in p. §. si quis dicitur de confect. c. Vide B. Tron. 22. p. 13. et c. de commode possessionis, vide Uell. et l. quædam. Cuius rebus.

Idem. Regula LXXVIII. In argumentum trahi nequeunt, quæ propter necessitatem aliquando sunt concessa.

Idem. Reg. LXXIX. Nemo potest plus juris transferre in alium, quam sibi competere dignoscatur.

Idem. Reg. LXXX. In toto partem non est dubium contineri.

Idem. Reg. LXXXI. In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus.

Idem. Reg. LXXXII. Qui contra jura mercatur, bonam fidem præsumitur non habere.

Idem. Reg. LXXXIII. Bona fides non patitur, ut semel exactum iterum exigatur.

Idem. Reg. LXXXIV. Cum quid una via prohibetur alicui, ad id alia non debet admitti.

Idem. Reg. LXXXV. Contractus a ex conventionem legem accipere dignoscuntur.

Idem. Reg. LXXXVI. Damnum, quod quis sua culpa sentit, sibi debet, non a aliis & imputare.

Idem. Reg. LXXXVII. Infamibus portæ non pateant dignitatum.

Idem. Reg. LXXXVIII. Certum est, quod is committitur legem, qui legis verba complectens, contra legis spiritum voluntatem.

Data Romæ apud sanctum Petrum, V. nonas Martii, Pontificatus nostri anno quarto.

a Nota quod conventio partium legem inducit, quæ in contractibus servanda est. *Philip.* *b* alicui.

FINIS.

